

Dagens 13/3

1. Bestäm det största och det minsta värde funktionen $f(x,y) = 2x^2 + y^2 - 2y$ kan anta på cirkeln $x^2 + y^2 = 4$.
2. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = 2x + y$ då punkten (x,y) tillhör ellipsen $x^2 + 2y^2 = 18$.
3. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = x^2 + 2y^2 + xy - 2x - 4y$ på och inom triangeln med hörnen i punkterna $(0,0)$, $(2,0)$ och $(0,2)$.
4. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = x^2 - y^2 + 4y$ då $y \geq 1$ och $x^2 + y^2 \leq 9$.
5. Visa att $xy \leq 1$ om $x^4 + y^4 \leq 2$.

Svar:

1. 9 och 0.
2. 9 och -9.
3. 0 och $-16/7$.
4. 11 och 3.

Dagens 14/3

1. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = 2x - 3y$ då punkten (x,y) tillhör ellipsen $2x^2 + 3y^2 = 5$.
2. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y,z) = x^2 + 2y^2 + z^2$ då $x^2 + y^2 + 2z^2 = 2$.
3. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = y^3 - x^2y$ då $x \geq 0$, $y \geq 0$ och $x + y \leq 1$.
4. Kan produkten av tre positiva tal vara 19 om deras summa är 8?
5. Bestäm värdemängden till funktionen $f(x,y) = x^2y + 2y^2 - 4xy$ då definitionsmängden ges av $0 \leq x \leq 4$ och $0 \leq y \leq x^2$.

Svar:

1. 5 och -5.
2. 4 och 1.
3. 1 och -1/8.
4. Aldrig i livet!
5. Intervallet $[-2, 512]$.

Dagens 15/3

1. Bestäm lokala extrempunter till funktionen $f(x,y) = xy(3 - x - y)$.
2. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y,z) = x + 2y + 3z$ på sfären $x^2 + y^2 + z^2 = 14$.
3. Bestäm det största och det minsta värdet funktionen $f(x,y) = x^2 + y^2 - 2y + 1$ kan anta då $\frac{x^2}{2} \leq y \leq 2$.
4. Bestäm värdemängden till funktionen $f(x,y) = 2x + y\sqrt{3 - x^2 - y^2}$.
5. Har ekvationen $x + y + \sqrt{30 - 2x^2 - y^2} = 9$ någon lösning?
6. Bestäm det största och det minsta värdet av funktionen $f(x,y) = \frac{x}{4 + x^2 + y^2}$

Svar:

1. Lokalt maximum i (1,1). (Det finns tre sadelpunkter: (0,0), (3,0), (0,3).)
2. 14 och -14.
3. 5 och 0.
4. Intervallet $[-2\sqrt{3}, 2\sqrt{3}]$.
5. Nej.
6. 1/4 och -1/4.

1. Ange en minstakvadratlösning till ekvationssystemet

a.
$$\begin{cases} x + y = 2 \\ x - 2y = 0 \\ 2x - y = 11 \\ x - y = 0 \end{cases} .$$

b.
$$\begin{cases} x - y = 0 \\ x + z = 1 \\ x + 2y + 3z = 7 \\ x + y + 2z = 0 \end{cases}$$

2. Ange ekvationen för den räta linje $y = ax + b$ som i minstakvadratmening bäst anpassar till punkterna $(-1,0)$, $(0,1)$, $(1,1)$ och $(2,2)$. Beräkna också medelfelet.
3. Ange ekvationen för den parabel $y = ax^2 + bx + c$ som i minstakvadratmening bäst anpassar till punkterna $(-1,2)$, $(0,1)$, $(1,4)$ och $(2,6)$. Beräkna också medelfelet.

4. Ange en minstakvadratlösning till ekvationssystemet
$$\begin{cases} x + 2y = 0 \\ 2x + y = 4 \\ x + y = 5 \end{cases} .$$
 Beräkna också kvadratiska medelfelet.

Svar:

1. a. $x = 4, y = 1.$
b. t.ex $x = 1, y = 2, z = 0.$ (Allmän minstakvadratlösning $(1 - t, 2 - t, t).$)
2. $y = \frac{3}{5}x + \frac{7}{10}; \frac{\sqrt{5}}{10}.$
3. $y = \frac{3}{4}x^2 + \frac{3}{4}x + \frac{7}{4}; \frac{\sqrt{5}}{4}.$
4. $x = 3, y = -1.$ Kvadratiska medelfelet = $\sqrt{33}/3.$